

3. Beroep.
4. Woonplaats.
5. Datum, uur en plaats van het toebrengen van den beet.
6. Aantal, aard en plaats der wonden,
7. Toestand der wonden.
8. Was de huid ter plaatse van de verwonding door kleeren bedekt, en zoo ja, door welke?
9. Heeft cauterisatie plaats gehad, en zoo ja, hoelang na de verwonding en waarmede?
10. Heeft een andere behandeling der wond plaats gevonden?
11. Hoe is de algemeene toestand van de(n) gebeten persoon?

De geneesheer te .....

N.B. Een exemplaar mede te geven voor prof. SPRONCK.

Een exemplaar te zenden aan den inspecteur van de volksgezondheid.

Namens den Centralen Gezondheidsraad,

JITTA, *voorzitter.*

VAN ASCH VAN WIJCK, *secretaris.*

Utrecht,

30 December 1919.

EEN GEVAL VAN ROODVONKRECIDIËF.

Naar aanleiding van de verhandeling van collega MARSMAN in dit *Tijdschrift* (bldz. 1955, jaargang 1919), is wellicht de volgende mededeeling van eenig belang.

Een jongen van 6 jaar werd in September 1918 in het Zeehospitium opgenomen voor hals-lymphomen. Den 19den November 1918 werd dit kind plotseling ziek, met braken, keelpijn, hooge temperatuur, terwijl na twee dagen een duidelijk roodvonk-exantheem zich vertoonde. In aansluiting aan dit geval, dat helaas niet bij de eerste klachten over keelpijn afgezonderd kon worden, kwamen verscheidene andere roodvonk-gevallen voor, zoodat hierbij de diagnose niet twijfelachtig is, al vertoonde de patiënt geen frambozentong en geen duidelijk masker. Het roodvonk verliep vrij goed-aardig; alleen had patiënt gedurende ongeveer 4 dagen heftige rheumatische pijnen in de beenen, zoodat hij bij de minste beweging gilte van pijn, en zichzelf niet kon verplaatsen in bed. Na eenige dagen verdwenen deze pijnen spoorloos. De klierzwellling aan den hals nam toe, één klier veretterde. Na 3 weken begon de huid te schilferen, wat ongeveer 14 dagen duurde; geen nephritis, geen otitis media; de temperatuur bleef nog lang licht verhoogd (klier?).

Den 18den Juni 1919 braakt patiënt weer hevig, temperatuur 39.7⁰, angina, vermeerderde klierzwellling. Den volgenden dag vertoonde patiënt een roodvonk-exantheem over buik en dijen. De temperatuur was weer gedaald, om in de volgende dagen nog eens te stijgen, tegelijk met bijna even heftige rheumatische pijnen als de vorige maal. Het exantheem was na twee dagen geheel verdwenen, na 10 dagen ontstond schilfering, die na 3 weken geheel over was. Patiënt kon bij de eerste verschijnselen afgezonderd worden, zoodat geen nieuwe gevallen in de omgeving voorkwamen. Wel was er te voren een eenigszins verdachte angina voorgekomen.

De vraag is ook hier natuurlijk weer, of dit tweede geval roodvonk of erythema scarlatiniforme is geweest. Mijn indruk was, dat wij hier wel degelijk met een licht geval van roodvonk hadden te doen.

Katwijk aan Zee, Januari 1920.

D. VAN DORP-BEUCKER ANDREAE.

HET AFZONDEREN VAN ROODVONKLIJDERS.

Op de vraag, hoe lang zijn de van roodvonk herstellende lijdens gevaarlijk voor anderen? zal collega VAN DEN BERG voorloopig geen afdoend antwoord kunnen verwachten. Wat de gevaarlijkheid van de „vellen” aangaat, kan ik hem mededeelen, dat van 2163 herstelden, die bij hun ontslag uit het Wilhelmina-gasthuis nog vellen vertoonden, 3.7 pCt. nagevallen gaven; van 1751 herstelden, die zonder vellen werden ontslagen: 3.5 pCt. In het *Ned. Maandschrift voor Verloskunde, Vrouwenziekten en*

Kindergeneeskunde, 1918, bldz. 589 e.v. kan collega VAN DEN BERG eenige gegevens vinden, die het waarschijnlijk maken, dat in het bijzonder de gevallen met verwickelingen voor anderen gevaarlijk zijn en dat deze verwickelingen gemiddeld in de derde week zich vertoonen, zoodat verwijderen van het kenmerk vóór afloop van de vierde week zeker is af te raden.

Amsterdam, 4 Januari 1920.

D. HERDERSCHËE.

EPILEPSIE EN METEEREOLOGISCHE INVLOEDEN.

In de als steeds belangwekkende mededeelingen omtrent „Klimaatverhoudingen” van collega P. VAREKAMP in het *Tijdschrift*nummer van 20 December l.l. (bldz. 2098) zijn enkele bijzonderheden ingeslopen, die een onjuisten indruk zouden kunnen vestigen. In deze materie moet in het algemeen groote omzichtigheid bij het trekken van slot-sommen worden in acht genomen. Hoewel ik ARRHENIUS' opstel (in een weinig verbreid tijdschrift, in het Zweedsch) zelf niet kan raadplegen, meen ik toch te mogen zeggen, dat geen epileptoloog pavor nocturnus, slaapwandelen en epileptische aanvallen voor oorzakelijk — of ook maar symptomatologisch — verwant, en als graden van een zelfden aard van proces zal houden. Zeker ten onrechte schijnt collega VAREKAMP in GALLUS een medestander te zien, wiens onderzoekingen het ARRHENIUS-verband van maan-fasen en epileptische aanvallen steun geven. Immers GALLUS zegt uitdrukkelijk (*Epilepsia*, 1911, III, bldz. 54): „daz der Einflusz der Mondphasen sich belanglos erweist” en dat (bldz. 71) „betrekkelijk geringe physiologische processen veel grooteren invloed blijken uit te oefenen dan de groote krachten der natuur”.

Amsterdam, December 1919.

L. J. J. MUSKENS.

ARTS-AMBTENAAR?

Op bladz. 2065 van den vorigen jaargang geeft collega PINKHOF eenig commentaar op een door hem meegedeelde aanhaling uit de *Lancet*; een kind was beschermd tegen een onwilligen vader, door toepassing van de „Children Act”. PINKHOF zegt nu, dat een dergelijke steun door de meesten onzer niet wordt begeerd en: „de niet-ambtenaar zal zeker ook nooit erom vragen”. Met hem geloof ik ook niet, dat onze raadgevingen meer vertrouwenwekkend zullen zijn, als de wet ons helpen kan kracht bij te zetten aan dien raad; echter lijkt het mij in het belang der kinderen vaak noodig, dat wij iets meer moeten kunnen doen dan „raad” geven. Als het waar is, dat *niet-ambtenaar-artsen* nooit zullen vragen om dergelijken steun door de wet, dan is hier reeds weer een aanwijzing te zien om de artsen ten spoedigste tot *ambtenaren* te maken. Dit zou dan althans het opkomend geslacht ten goede komen.

Amsterdam, December 1919.

C. J. BRENKMAN.

HULP VOOR DE KINDEREN VAN WEENSCHÉ ARTSEN.

Toen prof. WENCKEBACH in de wetenschappelijke artsenvereniging het plan der Nederlandsche artsen bekend maakte (welk bericht met gejuich werd begroet), is met algemeene stemmen besloten, dat de „Wirtschaftliche Organisation der Aerzte Wiens” de leiding te Weenen in handen zou nemen. Deze besloot ongeveer 200 kinderen tegelijk op kosten dier organisatie naar ons land te vervoeren. Daar door den minister besloten is, geen andere transporten toe te laten, dan die der (3) centrale comités (trouwens 200 is te weinig voor één transport), moest ik mij met een dezer in verbinding stellen. Natuurlijk koos ik het dichtst bij zijnde, dus dat van 's-Hertogenbosch, waarmee ik gemakkelijk besprekingen houden kan. De directeur van het R. K. Huisvestings-Comité nam dadelijk op zich, die kinderen met het eerstvolgende transport mee te doen nemen, terwijl hij tevens al toezegde, ook bij volgende gaarne mede te werken. Te Zevenaar zal ik de kinderen van de begeleiders (artsen en artsenvrouwen) overnemen en onze kleine gasten zullen, naar ik hoop, veilig en wel denzelfden dag